

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಡಾ. ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ .ಎನ್ .ಹಿ

ಕನ್ನಡ ಸಂಹಾರು ಪಾಠ್ಯಪದಕರು.

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದಜ್ಞ ಕಾಲೇಜು, ದೇವನಹಳ್ಳಿ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸುದೀರ್ಘ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕಾಲಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ನೆಲೆಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಜಗತ್ತು ಹತ ಹಿಡಿದು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಿತಗೊಂಡ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನ, ವಿಷಾದ, ವೀರಾವೇಶ, ಅತಿ ಉಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂಬುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯಾತ್ಮರ ವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಆಯಾ ಸಮಕಾಲೀನ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ, ನರಮೇಧ, ರಕ್ತಪಾತ ಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ.

ಕೀರ್ತನೆ: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನ, ವಿಷಾದ, ವೀರಾವೇಶ.

ಹಿರೀಕೆ

ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರೂಪಿತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಮಾದರಿಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಆಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಲೇಖನದ್ದು. ಆಧುನಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಕೂಸಾದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿತನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ಶಕ್ತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಅಧಿವಾ ದೇಶವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೆನೆಡಿಕ್ಟ್ ಅಂಡಸೆನ್‌ನ ಹೇಳಿವ ಮಾತಿದು ‘ಅದೊಂದು ಕಲ್ಪಿತ ರಾಜಕೀಯ ಸಮುದಾಯ. ಅದು ತನ್ನನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಎಂತಲೂ, ಪರಿಪೀಠ ಎಂತಲೂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ’ ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂಥದ್ದು, ಇದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ಮನುಷ್ಯಕುಲದ ವಿನಾಶದ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಂತೆ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಎಂಬುದೇ ಪಾಶಾತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಲೆನಿನ್ ಹೇಳಿವಹಾಗೆ “ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ” ಎಂಬ ಮಾತಿನ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ, ಬಿರೀಫರು ಹೇಗೆ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡರು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಉಗ್ರ ಹಿಂದುತ್ವದ ನೆಲೆಯೂ ಕೂಡ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಬಿರೀಫರು ರೂಪಿಸಿದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರ ಹಿಂದುತ್ವದ ನೆಲೆಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ

ವರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ಎಂಬಂತೆ ರೂಪಗೊಂಡಿತು. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿ ರೂಪಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ವರಿಕಲ್ಪನೆಯು, ಭಾಲಗಂಗಾಧರ ಶಿಲಕರು ರೂಪಿಸಿದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ವರಿಕಲ್ಪನೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ಆಗಿದ್ದು, ಬಿಟ್ಟಿಷರು ಆಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ದೇಶದ ನಾಗರೀಕರನ್ನು ತನ್ನವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ಆದರೆ ಶಿಲಕರು ರೂಪಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬಿಟ್ಟಿಷರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಉಗ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಸ್ವರೂಪದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಶಿಲಕರ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮಾದರಿಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮಾದರಿಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದೊಳಗೆ ಹೇಗೆ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಮೇರು ಕೃತಿಯಾದ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು, ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಗುಣಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು, ಅವರ ಆದಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಅವರ ಬದುಕಿನ ಕುರುವನ್ನು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಿ, ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿರುವ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು, ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವಂಥ ದಾಗಿದೆ

ಕಾವೇರಿಯಿಂದಮಾ ಗೋ

ದಾವರಿ ವರಮಿಪ್ರ ನಾಡದಾ ಕನ್ನಡದೊಳ್ಳ

ಭಾವಿಸಿದ ಜನಪದಂ ವಸು

ಧಾವಲಯ ವಿಲೀನ ವಿಶದ ಲಿಷಯ ವಿಶೇಷಂ

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ಈ ಪದ್ಯವು ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ವಿವರಿಸುವಂಥ ದಾಗಿದೆ. ಅವಶ್ಯಿನ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು, ಕನ್ನಡ ಜನಸಮುದಾಯವನ್ನು, ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ರೂಪಗೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಪದ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ರಾಜತ್ವ ಅಥವಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಒಳಗೊಂಡ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂಬುದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳ ಬದುಕಿನ ಕುರು, ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಜೀವನ ಇವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಭಾವಿಸಿದೆ. ಕೇವಲ ಪ್ರಭುತ್ವದ ನೆಲೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲದೆ ಜನಮಾನಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವೆಂದರೆ ಬಿಟ್ಟಿಷರ ಆಗಮನ, ಆಧುನಿಕ ಶೈಕ್ಷಣ ಪದ್ದತಿ. ಭಾರತವನ್ನು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಿಟ್ಟಿಷರು ಅನೇಕ ಸಂಸಾಧನಗಳಾಗಿ ಹಂಚಿಹೊಗಿದ್ದ ಭಾರತವೆಂಬ ದೇಶವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ರಾಜಕೀಯ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೂಸ್ವರ ದೇಶವೆಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಬಿಟ್ಟಿಷರ ರಾಜಕೀಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಸಾಫ್ತಂತ್ರ್ಯ ಚೆಳುವಳಿ ರೂಪಗೊಂಡಿತು. ನವೋದಯ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪ್ರೇರಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರಭಾವ, ಆಧುನಿಕ ಶೈಕ್ಷಣ ಪದ್ದತಿ, ಸಾಫ್ತಂತ್ರ್ಯ ಚೆಳುವಳಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಭಾವ, ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಹೋರಾಟ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರಂಪರೆಯ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಕನ್ನಡ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣಿಸ್ತೇವೆ. ಕುತ್ತಳಹಲವೆಂದರೆ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದವರು ಆಧುನಿಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶೈಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದ

ಮೇಲ್ಪರ್ವತ ಜನವರ್ಗವೇ ತಮ್ಮ ಬೇಕಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು, ಬಿಂಬಿಷ್ಟು ಪ್ರಭುತ್ವದ ಎದುರಿಗೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಆದಶ್ರೀಕರಣ ಗೊಳಿಸುವ, ಉದಾತ್ಮ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವತ್ತೆ ಗಮನಹರಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಎಂಬುದು 'ಪ್ರಾಚೀನವರ' ಮಾಡಿದ್ದಾಣ್ಣೇ ಮಾರಾಯ,' ಮತ್ತು ಗಳಿಗನಾಥರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇತಂಹ ಮಾದರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊರಟಿರುವುದು ಹಿಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಇದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು, ಮಾಸ್ತಿ, ಕಾರಂತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕನ್ನಡದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕರಾದ ದಿ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಹೇಳಿವಂತೆ 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದರೇನು ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ'. ನವೋದಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಬಿಂಬಿಷರ ಎದುರಿಗೆ ಹಿಂದುತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರೌ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೆನ್ನಿ ಹೇಳಿವಂತೆ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳು ಇಲ್ಲ'. ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅಖಂಡತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಉಗ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು, ರೂಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ತಾವು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶೀವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಬಹುತೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಸ್ತು ವಿವರಗಳು, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯನ್ನು ಉಸಿರಾಡುವ ಕಥಿಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಗಾಂಧಿವಾದದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ನೈತಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವುದು ಕಾರಂತರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು 'ಕನಾಟಕ ಗತ್ಯೇಭವ' ಮತ್ತು 'ಕನಾಟಕ ವಿಕಾಸ' ಕನಾಟಕ ವಿಕಾಸ ಕೃತಿಯ ಉದಾರವಾದ ನಿಲುವಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದೆ. ಭಾಷಿಕರಿಂದ ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಆತಂಕಗಳಿಗೆ ಸಹನೆಯಿಂದಲೇ ಎದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದರೇ 'ಸಾತ್ವಿಕ ಅಹಂಕಾರದ' ಒಂದು ರೂಪ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಾತ್ವಿಕ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಗುಣವಿದೆ.. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಉಗಮವೇ ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬಹು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಇಂತಹ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಆಯಾಮವನ್ನು ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನವೋದಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಎ.ಜಿ, ಗೋರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಮಾಸ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಂದೋಲನದ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಶ್ರೇಷ್ಠನ್ನು, ಮೌಲ್ಯವನ್ನು, ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಗೊಂಡವು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದ ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ಶೀವರಾಮ ಕಾರಂತರು. ಕುವೆಂಪುರವರ ಕಾನೂರು ಸುಬ್ಬಮ್ಮೆ ಹೆಗ್ಡಡತಿ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಥೆಯಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿನ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಗುಹೋಗಳನ್ನು, ಪಲ್ಲಟಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ. ಹೂವಯ್ಯನ ಆದಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ದ್ಯೋಯಗಳು ಮಲೆನಾಡಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರು ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಅಸಮಾನತೆ ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ರೋಶ ವಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಿತ್ತೇವೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪ್ರಭಾವ ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ವಿವರಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕುವೆಂಪುರವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ನಿರಾಸಕ್ಕಿಂತ ಮಾದರಿ ಎನ್ನಬಹುದಾದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಮಾದರಿಯೂ ಇದೆ. ಅಖಂಡ ಭಾರತವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ "ಜಯ ಭಾರತ ಜನನಿಯ ತನುಜಾತೆ" ಪದ್ಯ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು, ಹೇಳಿವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಖಂಡ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನವರ ಮಾಡಿದ ಜನವರ್ಗವೇ ತಮ್ಮ ಬೇಕಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು, ಬಿಂಬಿಷ್ಟು ಪ್ರಭುತ್ವದ ಎದುರಿಗೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಆದಶ್ರೀಕರಣ ಗೊಳಿಸುವ, ಉದಾತ್ಮ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವತ್ತೆ ಗಮನಹರಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಎಂಬುದು 'ಪ್ರಾಚೀನವರ' ಮಾಡಿದ್ದಾಣ್ಣೇ ಮಾರಾಯ,' ಮತ್ತು ಗಳಿಗನಾಥರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇತಂಹ ಮಾದರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊರಟಿರುವುದು ಹಿಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಇದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು, ಮಾಸ್ತಿ, ಕಾರಂತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕನ್ನಡದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕರಾದ ದಿ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಹೇಳಿವಂತೆ 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದರೇನು ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ'. ನವೋದಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಬಿಂಬಿಷರ ಎದುರಿಗೆ ಹಿಂದುತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರೌ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೆನ್ನಿ ಹೇಳಿವಂತೆ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳು ಇಲ್ಲ'. ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅಖಂಡತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಉಗ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು, ರೂಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ತಾವು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶೀವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಬಹುತೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಸ್ತು ವಿವರಗಳು, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು, ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಬಹುತೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಸ್ತು ವಿವರಗಳು, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಗಾಂಧಿವಾದದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ನೈತಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವುದು ಕಾರಂತರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು 'ಕನಾಟಕ ಗತ್ಯೇಭವ' ಮತ್ತು 'ಕನಾಟಕ ವಿಕಾಸ' ಕನಾಟಕ ವಿಕಾಸ ಕೃತಿಯ ಉದಾರವಾದ ನಿಲುವಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದೆ. ಭಾಷಿಕರಿಂದ ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಆತಂಕಗಳಿಗೆ ಸಹನೆಯಿಂದಲೇ ಎದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದರೇ 'ಸಾತ್ವಿಕ ಅಹಂಕಾರದ' ಒಂದು ರೂಪ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಾತ್ವಿಕ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಗುಣವಿದೆ.. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಉಗಮವೇ ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬಹು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಇಂತಹ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಆಯಾಮವನ್ನು ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನುಹೇಳುತ್ತಲೇ , ಆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಕೌರ್ಯವನ್ನು ,ಹಿಂಸೆಯನ್ನು , ನಿರಾಕರಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರಜ್ಞಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಸುವೆಂಪುರವರು ರೂಪಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು, ಅನಿಕೇತನ ಪ್ರಜ್ಞಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಗಡಿಗಳ ವೀತಿಯನ್ನು ಲೀರಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ವಿಶ್ವಮಾನವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸುವೆಂಪು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಾದನೆಯಾಗಿದ್ದ ಉಗ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ನೆಲೆಯು ಹೊದು .ಬಿಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಭುತ್ವದ ದಮನಕಾರಿ ನಿಲುವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ದ.ರಾ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ 'ನರಬಲಿ' ಮತ್ತು 'ಮಹ್ಕಳಿವರೇನಮ್ಮೆ' ಪದ್ಯಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಣ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಡಿ ಆರ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕನಾರ್ಟಕವನ್ನೇ ಆಯುಧವಾಗಿ ಟ್ಯೂಕೋಂಡು ಅದೇ ಏಕಮಾತ್ರ ವಾಸ್ತವ ಎಂದು ನೋಡುವ ಆತಂಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ. ಎರಡನೆಯದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಫೋಟ್‌ಕ. ಮೂರನೆಯದು ಕನಾರ್ಟಕ ಬಹುಮುಖಿ ವಾಸ್ತವವೆಂಬ ನಿಲುವು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಮಾದರಿಯ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಶೈಷ್ವಂಬಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಬಹುಮುಖಿಯಾದ ಜೀವನಕ್ಕೆಮುಗಳನ್ನು ,ಜೀವನದರ್ಶನಗಳನ್ನು, ಭಾಷಾ ವ್ಯೇಧಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ,ಭೋಗೋಳಿಕತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಕವೆಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ .ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪಾದೇಶಿಕತೆಯ ಕೂಡ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ .ಡಾ. ಜಿ ಎಸ್ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪಾಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಉಪ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾಗುವುದರ ಮೂಲಕವೇ ಅನಿಕೇತನ ಪ್ರಜ್ಞಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯ .ಆದರೆ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂಬುದು ಹಿಂದುತ್ತು ಗಿರುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ.. ಇದರಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಂತಹ ಮಾದರಿಯಲ್ಲೋ ಸಾಗಬೇಕಾದ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗಂಧಗಳು

- [1] ಡಾ. ಬಂಜಗೆರೆ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್-ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ -2000-ಕಾರ್ಯಕ್ರಿ ಸಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಬೆಂಗಳೂರು
- [2] ಡಾ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ -ವಸಾಹತುಕಾಲೀನ ಕನಾರ್ಟಕ-2006- ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಬೆಂಗಳೂರು
- [3] ಡಾ. ಡಿ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜ್.-ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಥನ-2006-ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ ,ಹಂಗ್ಲೋಡು, ಸಾಗರ
- [4] ಪ್ಲಾ. ರಾಜೀವ್ ಚನ್ನೀ-ಅಮೂರ್ಖತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ - 2003- ಅಭಿನವ ಪ್ರಕಾಶನ ಬೆಂಗಳೂರು
- [5] ಡಾ. ರಹಮತ್ ತೆರೀಕೆರೆ (ಸಂ)- ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ; ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮುಖಾಮುಖಿ -2008- ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಹಂಪೆ.